

YEMEN

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM	3
3. DIŞ TİCARET	4
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	7
5. TÜRKİYE ile TİCARET	8
EKLER:	10

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Yemen Cumhuriyeti
Yönetim Şekli	Başkanlık
Yüzölçümü (kara)	527.970 km ² (Dünya Bankası)
Nüfus (2024)	34.829.000 (IMF)
Dil	Arapça
Başkent	Sana
Başlıca Şehirleri	Sana, Taiz, Ibb, Hodeida, Hajjah, Dhamar, Hadramavt
Para Birimi	Yemen Riyali (YR)

Coğrafi Konum

Yemen, Orta Doğu'da Arap Yarımadası'nın güney ucunda Umman ve Suudi Arabistan'ın arasında yer almaktadır. En aktif nakliye hatlarının biri olan Aden Körfezi üzerinden Kızıldeniz'i Hint Okyanusu'na bağlayan Bab el Mandeb boğaz girişinde yer alan Yemen stratejik bir öneme sahiptir. Perim adaları ile birlikte yaklaşık 528 bin km²'lik alana sahiptir.

Siyasi ve İdari Yapı

Kuzey Yemen'de 1962 yılında Yemen Arap Cumhuriyeti ilan edilmiştir. Güneyde ise 1933 yılında Mısır'ın desteğiyle İngiltere'ye karşı direniş başlamış ve İngiltere'nin 1967 yılında çekilmesi sonucu 1970 yılında Yemen Demokratik Cumhuriyeti kurulmuştur. 1990 yılında iki bölge birleşerek Yemen Cumhuriyeti kurulmuştur.

Yemen Başkanlık sistemiyle yönetilen bir cumhuriyet olup iki meclise sahiptir. Temsilciler Meclisi seçilen 301 üyeden, Şura Konseyi ise atanmış 111 üyeden oluşmaktadır. Başkan devleti temsil etmektedir. Hükümetin başı olan Başbakan Başkan tarafından atanmaktadır. Atanan başbakanın Meclisin üçte ikisi tarafından onaylanması gerekmektedir. Başkan yedi yıllığına, Meclis altı yıllığına seçilmektedir.

Nüfus ve İstihdam

Yemen, Suudi Arabistan'dan sonra Arap Yarımadası'ndaki en kalabalık ülkedir. Yemen genç bir nüfusa sahiptir. Şehirleşme oranı %40'dır. (Dünya Bankası-2023)

Ancak, hızla artan nüfus sıkıntıları da beraberinde getirmektedir. Her yıl işgücü piyasasına yeni katılan binlerce kişi işsizliğin çığ gibi büyümesine yol açmaktadır. İşsizlik oranı 2023 yılında %17'dir. (Dünya Bankası)

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Yemen'in en önemli doğal kaynakları petrol ve doğal gazdır. Ancak, diğer Körfez ülkelerinin aksine Yemen'deki petrol hem miktarı hem de kalitesi düşüktür. Üretim mevcut rezervlerin tükenmeye başlaması, yeni yatırımların yapılmaması ve iç savaş nedeniyle düşüş eğilimindedir. Yemen'in halihazırda 3 milyar varil petrol ve 17 trilyon feet³/481 milyar m³ doğal gaz rezervi bulunmaktadır. (<https://www.eia.gov/international/analysis/country/YEM>)

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlarla, milyar \$)	23,53	18,81	16,19	16,22	18,19	21,05	22,94	24,52
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlarla -%)	1,5	-2	-1	1,5	7	6,5	6	5,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlarla- \$)	706	552	465	455	500	566	604	633
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	29,5	0,9	16,3	20,7	13,7	11,2	10	10
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-17,7	-20,3	-25	-25,7	-11,6	-2	-2	-2
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	65,8	81,2	85	77,7	69,7	58,5	53,5	49,9

Kaynak: IMF (2024 Ekim)

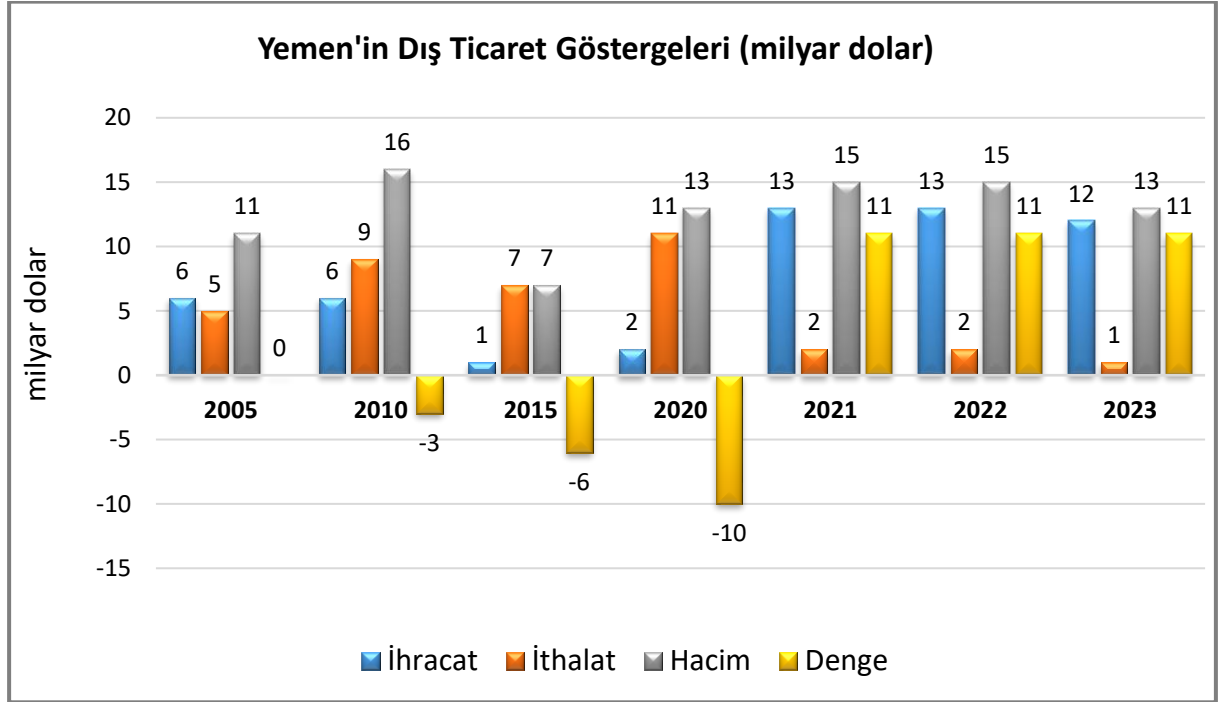
*Tahmini veriler

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Yemen dış ticaretinde açık veren bir ülkedir. İhracatı ağırlıklı olarak petrole dayanmaktadır. Üretimin yapıldığı sahalarda hem petrolün azalması hem de ülkenin yaşadığı iç savaş nedeniyle üretimin gerilemesi ülkenin ihracatında düşüŐlere yol açmıştır.

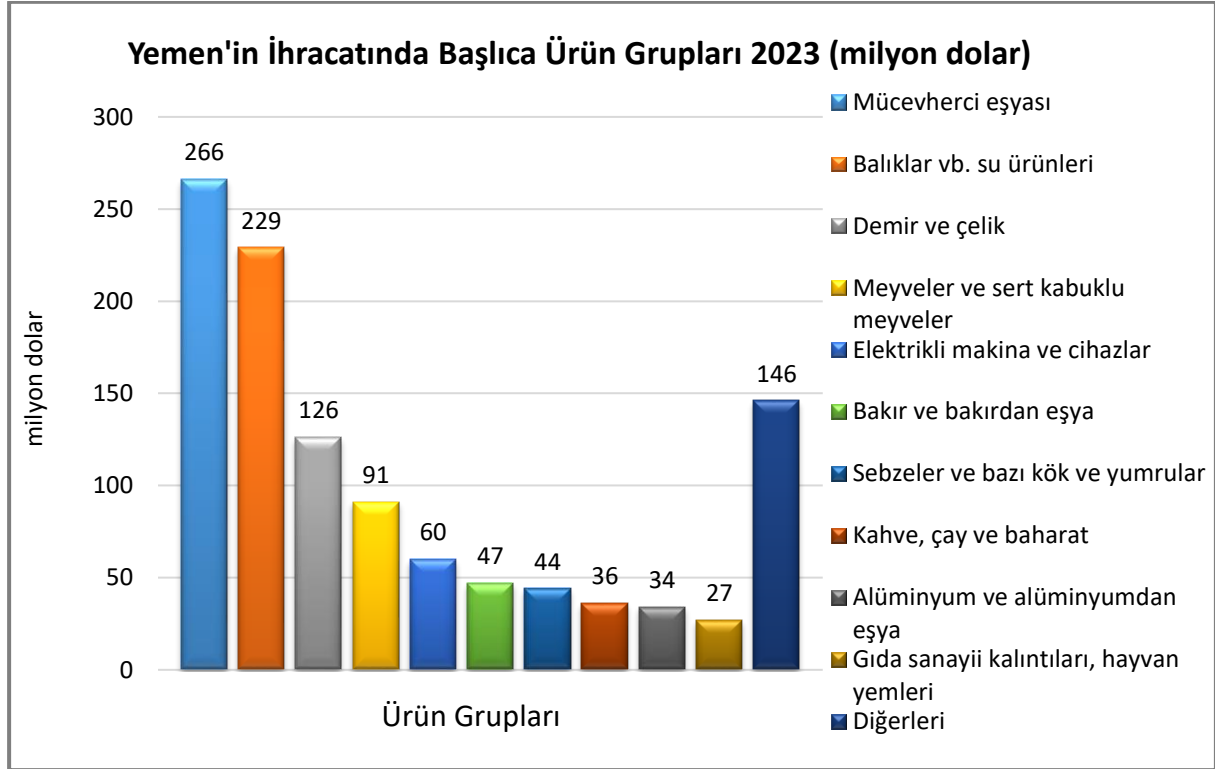
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-mirrordata / Yemen (24.12.2024)

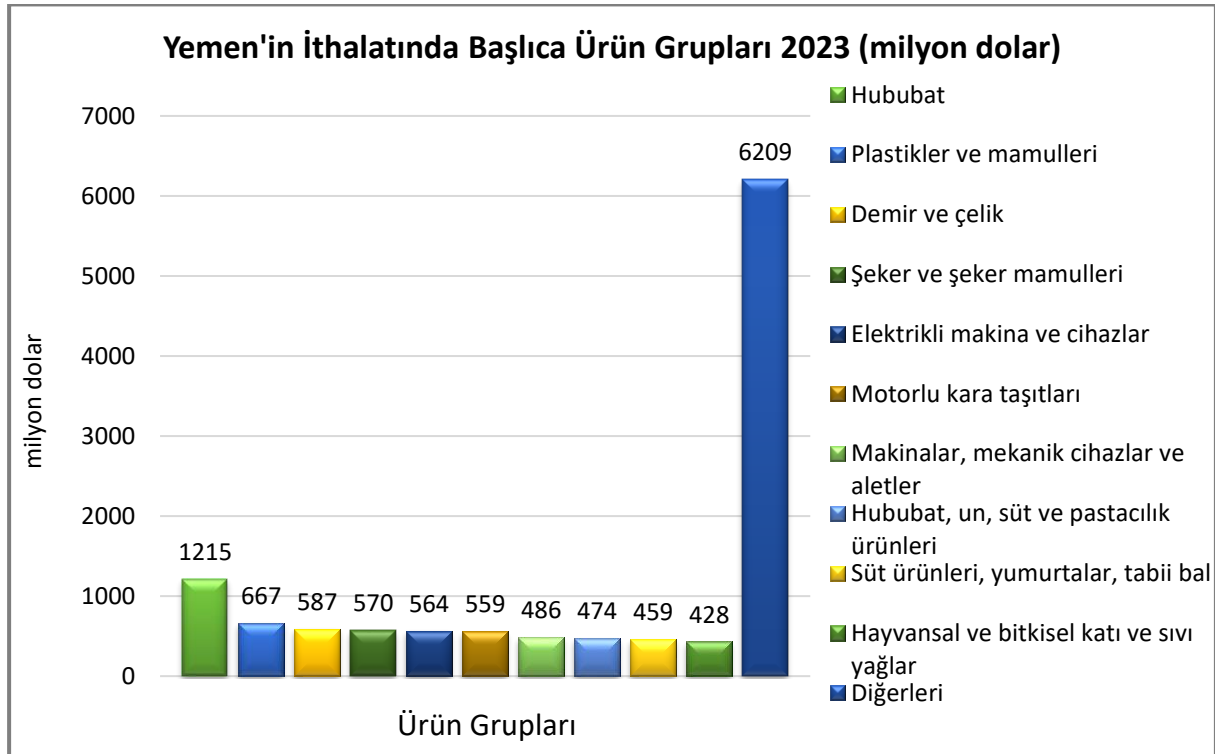
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap-mirrordata / Yemen [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

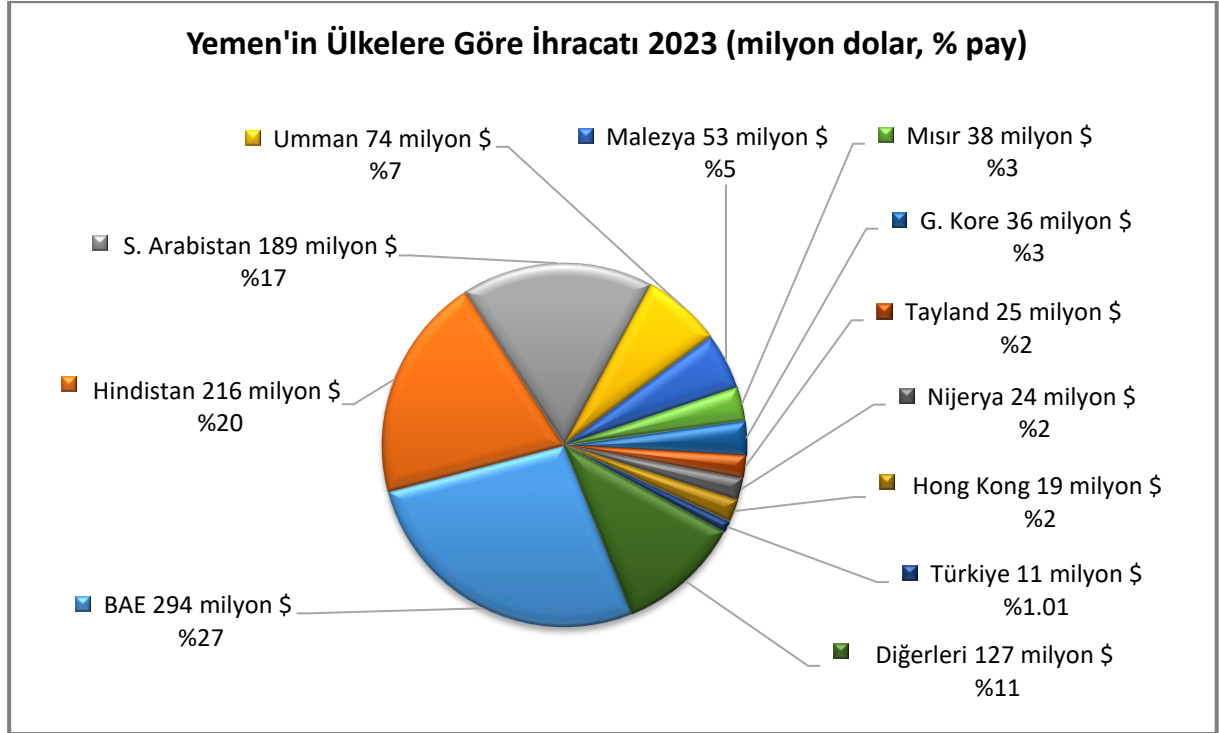
İthalat

Kaynak: Trademap-mirrordata / Yemen [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

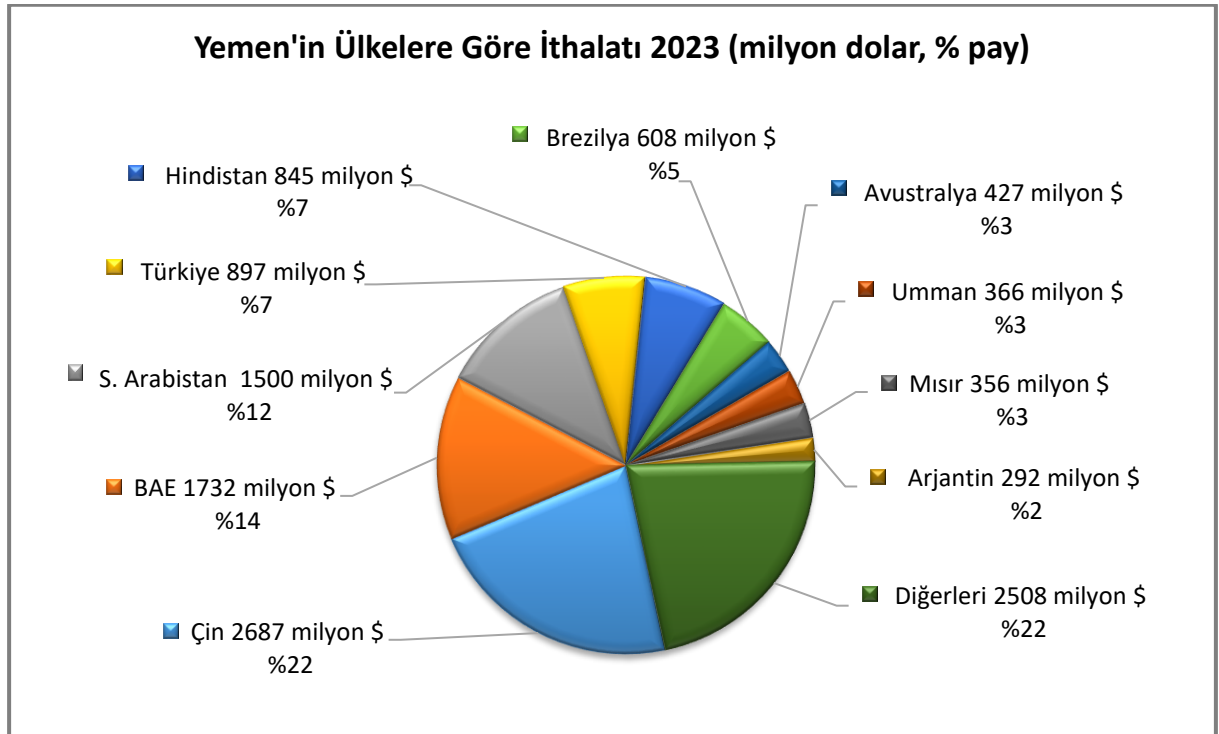
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap-mirrordata / Yemen [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap-mirrordata/ Yemen [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Siyasi istikrarsızlık nedeniyle ÷lkede zaten sınırlı olan doğrudan yabancı yatırımlar büyük ölçüde ÷lkeyi terk etmiştir.

Yemen;

-İş yapma kolaylığı açısından 2020 yılında 190 ÷lke arasında 187. sırada yer almıştır. (Dünya Bankası-2024)

-2021 yılı insani gelişmişlik endeksine göre 191 ÷lke arasında 183. sıradadır. (BM-2024)

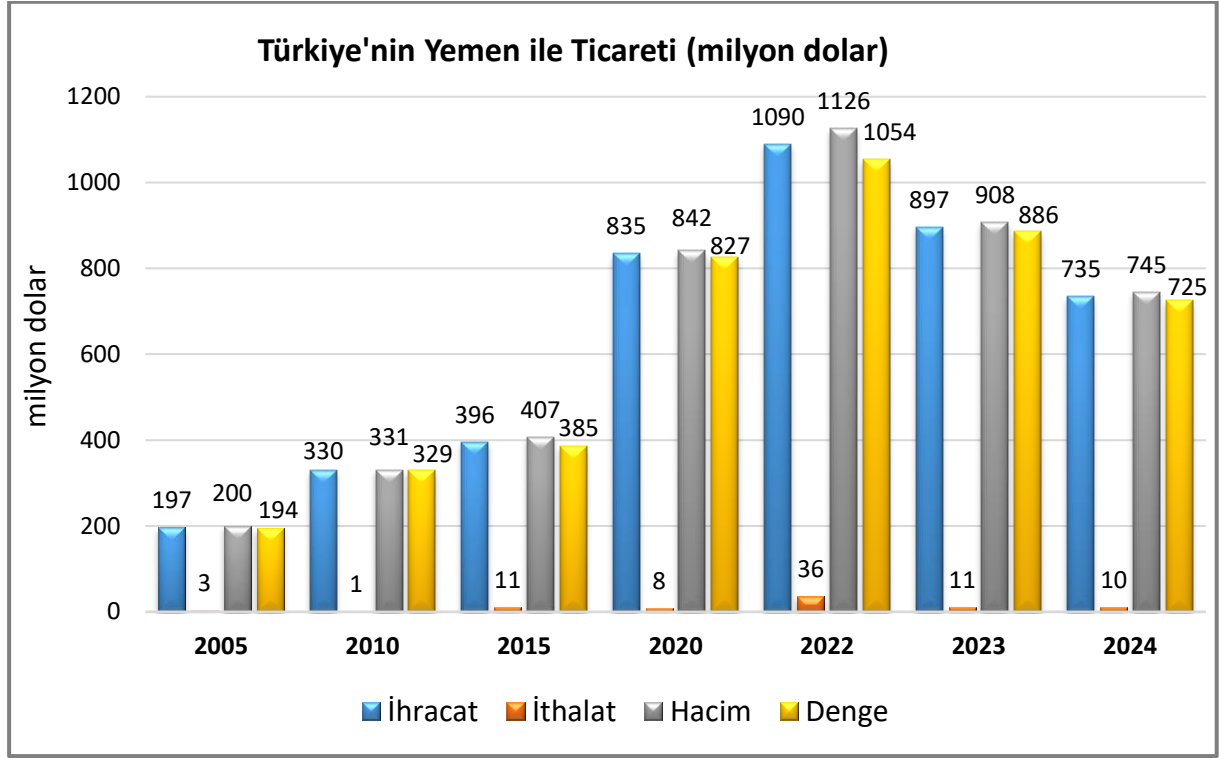
-Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre 141 ÷lke arasında 140. sırada yer almıştır. (World Economic Forum-2024)

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

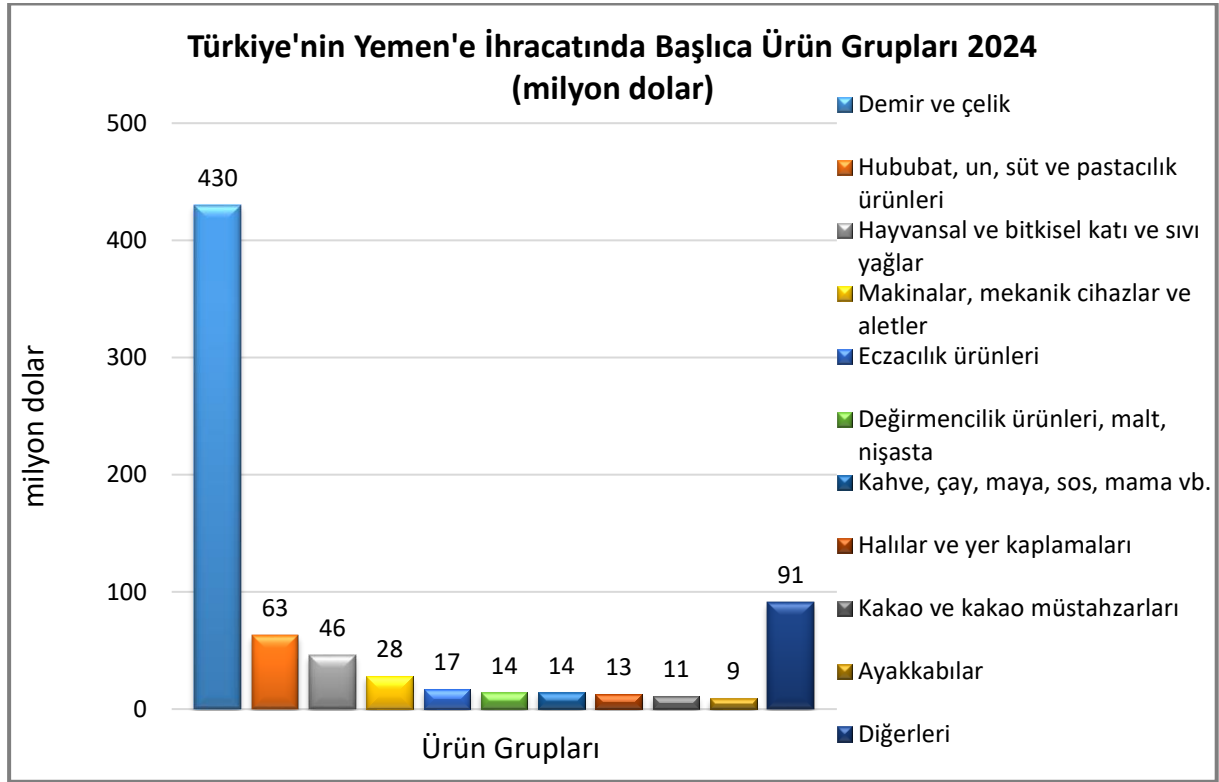
Türkiye ile Yemen arasındaki dış ticaret Türkiye lehine seyretmektedir.

Türkiye-Yemen Dış Ticareti

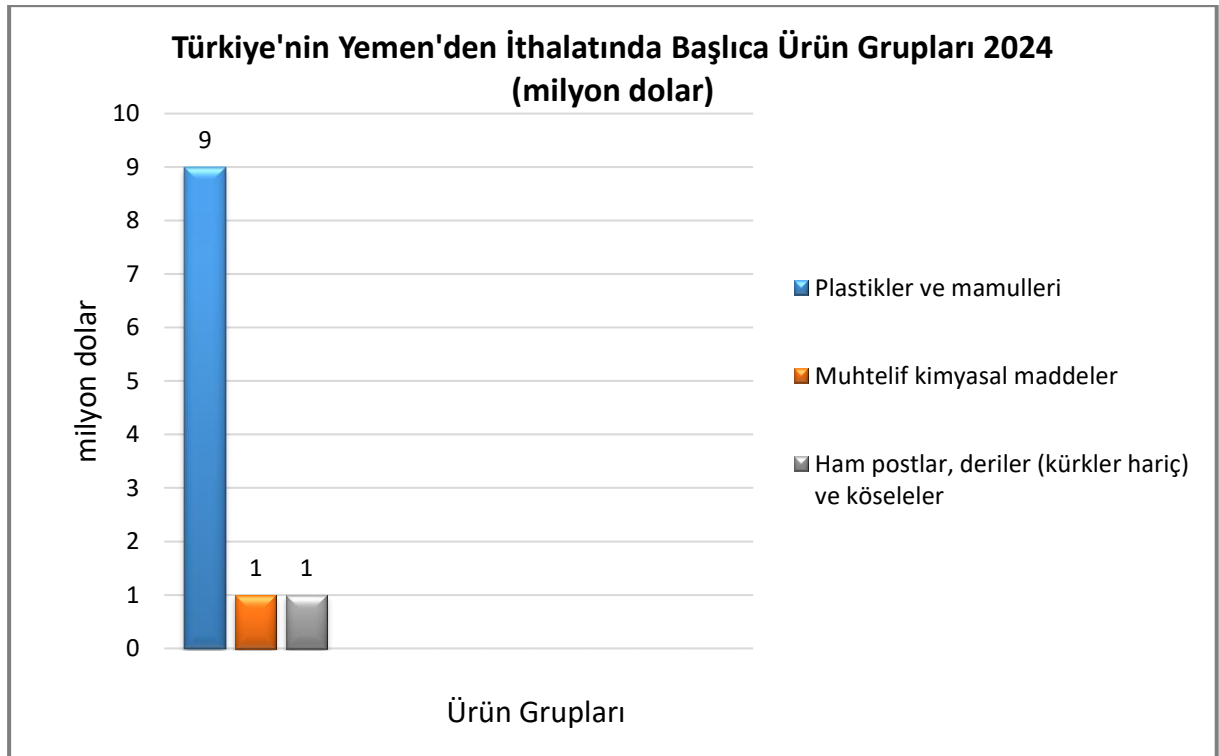
Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata

Türkiye'nin Yemen'e İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Yemen'den İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: Yemen'in İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			2 215 820	2 146 281	1 105 936	100	-48,5
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	72 664	96 499	264 907	24	174,5
2.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde edilmiş külçeler	93 605	113 223	125 131	11,3	10,5
3.	0307	Yumuşakçalar (canlı, taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tuzlanmış vs.)	43 633	66 736	79 137	7,2	18,6
4.	8549	Elektrikli ve elektronik atık ve hurdalar	0	34 674	59 624	5,4	72
5.	0302	Balıklar (taze veya soğutulmuş)	81 662	70 114	57 927	5,2	-17,4
6.	0303	Balıklar (dondurulmuş)	82 839	65 884	57 066	5,2	-13,4
7.	0804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	54 815	36 697	45 111	4,1	22,9
8.	7404	Bakır döküntü ve hurdaları	44 902	52 454	44 589	4	-15
9.	0703	Soğan, şalot, sarımsak, pırasa ve diğer soğanimsi sebzeler (taze/soğutulmuş)	56 823	34 222	41 824	3,8	22,2
10.	7602	Aluminyum döküntü ve hurdaları	23 934	30 265	33 299	3	10
11.	0810	Diğer meyveler (taze)	60 552	34 923	32 080	2,9	-8,1
12.	2302	Hububat ve baklagillerin kepek, kavuz ve diğer kalıntıları	26 079	22 567	24 828	2,2	10
13.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	365	140	24 218	2,2	17198,6
14.	0901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	28 521	25 587	21 240	1,9	-17
15.	3915	Plastikten döküntü, kalıntı ve hurdalar	19 156	35 557	13 656	1,2	-61,6

Kaynak: Trademap-mirrordata / Yemen (24.12.2024)

EK-2: Yemen'in İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			12 860 480	13 087 023	12 217 934	100	-6,6
1.	1001	Buğday ve mahlut	844 602	1 011 654	559 474	4,6	-44,7
2.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	168 706	304 587	479 391	3,9	57,4
3.	1006	Pirinç	367 114	447 568	468 262	3,8	4,6
4.	7214	İnşaat demiri	549 886	502 601	456 058	3,7	-9,3
5.	0402	Süt, krema (konsantre edilmiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içerenler)	265 964	278 148	325 529	2,7	17
6.	1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	182 638	199 141	323 553	2,6	62,5
7.	2402	Tütün/tütün yerine geçen maddelerden purolar, sigarillolar ve sigaralar	4 988	1 032	294 891	2,4	28474,7
8.	8703	Otomobiller	412 186	258 263	278 023	2,3	7,7
9.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	200 426	231 600	240 151	2	3,7
10.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	289 469	236 922	226 212	1,9	-4,5
11.	0207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	230 633	221 289	224 502	1,8	1,5
12.	5407	Sentetik filament iplikten dokunmuş kumaşlar	242 404	208 587	193 884	1,6	-7
13.	1005	Mısır	168 026	171 280	184 326	1,5	7,6
14.	6402	Dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden olan diğer ayakkabılar	106 463	160 577	183 428	1,5	14,2
15.	1901	Malt hülasesi; un, nişasta ve malt esaslı müstahzarlar	134 776	137 116	154 282	1,3	12,5

Kaynak: Trademap-mirrordata / Yemen (24.12.2024)

EK-3: Yemen'in Ülkelere Göre İhracatı (1.000 Dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		2 215 820	2 146 281	1 105 936	100	-48,5
1.	BAE	95 506	121 413	293 829	26,6	142
2.	Hindistan	103 902	254 321	216 319	19,6	-14,9
3.	S. Arabistan	226 317	182 295	188 776	17,1	3,6
4.	Umman	172 390	87 118	74 088	6,7	- 15
5.	Malezya	26 303	58 785	53 163	4,8	-9,6
6.	Mısır	52 636	57 403	37 820	3,4	-34,1
7.	G. Kore	48 349	56 531	36 463	3,3	-35,5
8.	Tayland	555 304	408 746	25 121	2,3	-93,9
9.	Nijerya	30	0	24 078	2,2	0
10.	Hong Kong	9 465	14 606	18 712	1,7	28,1
11.	Çin	470 813	633 257	16 980	1,5	-97,3
12.	Kuveyt	34 221	15 746	15 019	1,4	-4,6
13.	Türkiye	21 139	35 973	11 137	1	- 69
14.	Hollanda	6 872	3 771	10 598	1	181
15.	İtalya	14 364	77 254	8 478	0,8	- 89

Kaynak: Trademap-mirrordata / Yemen (24.12.2024)

EK-4: Yemen'in Ülkelere Göre İthalatı (1.000 Dolar)

Sıra	Ülkeler (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		12 860 480	13 087 023	12 217 934	100	-6,6
1.	Çin	2 570 114	2 797 613	2 687 496	22	-3,9
2.	BAE	1 388 588	1 550 679	1 731 696	14,2	11,7
3.	S. Arabistan	2 077 541	2 038 328	1 500 172	12,3	-26,4
4.	Türkiye	1 097 987	1 089 939	896 648	7,3	-17,7
5.	Hindistan	767 860	1 069 293	845 276	6,9	- 21
6.	Brezilya	269 457	327 830	608 448	5	85,6
7.	Avustralya	256 415	358 166	426 896	3,5	19,2
8.	Umman	780 974	411 101	366 184	3	-10,9
9.	Mısır	348 585	346 940	356 458	2,9	2,7
10.	Arjantin	274 612	290 679	291 900	2,4	0,4
11.	Japonya	294 958	257 688	246 839	2	-4,2
12.	Malezya	195 277	151 688	244 312	2	61,1
13.	Tayland	264 151	252 066	224 079	1,8	-11,1
14.	ABD	271 367	381 998	178 790	1,5	-53,2
15.	Endonezya	129 823	120 885	173 030	1,4	43,1

Kaynak: Trademap-mirrordata / Yemen (24.12.2024)

Ek-5: Türkiye'nin Yemen'e İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (% 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			1 089 939	896 648	735 153	100	-18
1.	7214	İnşaat demiri	497 776	449 087	385 640	52,5	-14,1
2.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	81 700	75 482	54 521	7,4	-27,8
3.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	35 102	21 607	40 381	5,5	86,9
4.	1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	47 650	55 209	40 052	5,4	-27,5
5.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	14 838	10 344	15 787	2,1	52,6
6.	5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	16 157	14 275	12 231	1,7	-14,3
7.	8437	Tohum, hububat, kuru baklagilleri temizleme, tasnif etme ayıklama ve öğütmeye mahsus makina ve cihazlar	2 854	645	10 606	1,4	1544,3
8.	1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	12 694	15 621	10 549	1,4	-32,5
9.	2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	11 678	11 095	10 388	1,4	-6,4
10.	1101	Buğday unu	152 748	56 680	8 819	1,2	-84,4
11.	1902	Makarnalar ve kuskus	10 879	9 671	7 019	1	-27,4
12.	9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	21 131	30 330	6 742	0,9	-77,8
13.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	10 128	7 590	6 345	0,9	-16,4
14.	1103	Bulgur, irmik, topak halinde hububat ve pelletler	8 314	8 894	5 456	0,7	-38,7
15.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	6 579	5 512	5 378	0,7	-2,4

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata

Ek-6: Türkiye'nin Yemen'den İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			35 973	11 137	10 241	100	-8
1.	3915	Plastikten döküntü, kalıntı ve hurdalar	28 328	8 748	8 464	82,6	-3,2
2.	3808	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici,sürgünleri önleyici, bitkilerin büyümesini düzenleyici ürünler	0	687	735	7,2	7
3.	4101	Siğır (bufalo dahil) ve at cinsi hayvanların ham post ve derileri	411	1 307	600	5,9	-54,1
4.	0303	Balıklar (dondurulmuş)	246	43	288	2,8	569,8
5.	3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialiesterler, vb. (ilk şekilde)	2 613	0	92	0,9	0
6.	3214	Macunlar, reçineli çimentolar ve boyacılıkta kullanılan dolgu ve sıvama maddeleri	0	0	60	0,6	0
7.	0304	Balık filetoları ve diğer balık etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	1	1	1	0	0

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata